

информационных источников по данной теме. Идентифицированы меры, которые нужно соблюдать, описана важность безопасности ИС. В процессе научного исследования были использованы следующие методы: метод научного обобщения, метод анализа информации, обобщения. Практическую ценность этой работы составляет детерминация мер безопасности ИС организаций. Результаты исследования могут быть использованы в дальнейших исследованиях по данной тематике.

Ключевые слова: информационные системы (ИС), управление системой безопасности, информация, технический уровень, информационные технологии.

Paholchuk Yaroslava, Mytko Antonina. Security of Information Systems in the Organizations. The article stated reasons which demand the necessity of information systems security, stated the main goals of safety management systems. In addition to maintaining the confidentiality, integrity and availability, modern society requires compliance of other goals, such as responsibility, integration of people, credibility and ethics. Tasks and objectives of this study were achieved by analysis of information sources on the topic. Identified steps to be followed, described the importance of information systems security. During the research were used the following methods: a method of scientific analysis, the method of analysis of information, synthesis. The practical value of this work is determination precautions of information systems security of organizations. Results of the study can be used in further research on the subject.

Key words: information systems (IS), security system management, information, technical level, information technologies.

Стаття надійшла до редколегії
10.05.2017 р.

УДК 35.01:328

Наталія Подвірна

Комунікативний складник у відносинах між владою та суспільством

Розвиток нових інформаційних технологій, мобільний зв'язок, Інтернет і соціальні мережі дали можливість світу на зламі ХХ–ХХІ ст. по-

новому поглянути на зміст та сенс процесу комунікації між владою й суспільством і політичної участі громадян, їхніх можливостей та механізмів діяльності. В умовах глобальної соціально-культурної й економічної кризи гостро постає проблема взаєморозуміння та комунікацій між людьми, владою й іншими політичними інстанціями, адже комунікація пронизує абсолютно всі пласти суспільного життя. Сьогодні досягнення компромісу між владою та суспільством – важлива умова розвитку Української держави й громадського суспільства. Досягнення такого компромісу необхідне для забезпечення конструктивної комунікації між органами влади та громадянським суспільством.

Ключові слова: комунікація, громадянське суспільство, влада, демократія, участь громадян.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сьогодні в провідних державах світу утвердилося розуміння того, що найкращі результати на шляху прогресивного суспільного розвитку можуть бути досягнуті при реалізації ідеології партнерства між владою й суспільством. Ураховуючи це, державним управлінцям на всіх рівнях важливо проникнутися цією ідеологією, знати методологічний інструментарій, за допомогою якого можна налагодити ефективний діалог між органами влади й громадянами, а також уміти використовувати цей методологічний інструментарій у своїй практичній діяльності. Зважаючи на складність процесів взаємодії суспільства та влади й усвідомлюючи всю багатогранність відповідної проблематики, у цій статті системно висвітлюємо сутність, еволюцію, теоретичні засади, методологію й механізми владно-суспільних відносин в умовах сьогодення. Спеціальну увагу приділено розкриттю сучасного стану, проблем і перспектив розвитку таких відносин в Україні.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Теоретичні аспекти взаємодії влади та громадських організацій викладено в ґрунтовних наукових роботах таких зарубіжних учених, як Х. Арендт, Ю. Габермас, Е. Гідденс, У. Дженкінс, А. Едвардс, Д. Коен, Г. Ласуел, Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо, А. Турен та ін. Проблеми розвитку громадянського суспільства в Україні досліджували А. Амоша, Н. Борецька, Т. Заяць, Н. Калінкіна, Ю. Кірсанова, М. Козоріз, В. Корженко, В. Нікітін, О. Новикова, О. Палій, С. Писаренко, У. Садова, В. Скуратівський, І. Сирота, Г. Табачук,

В. Турин, М. Шевченко й ін. Питання вдосконалення інформаційно-комунікативної діяльності органів державного управління у своїх розвідках розглядали такі вітчизняні дослідники, як С. Бакуменко, А. Баронін, А. Гошко, А. Дегтяр, В. Дзюндзюк, О. Крутій, В. Мартиненко, Г. Почепцов, В. Ребкало, В. Смоліков, Ю. Сурмін, С. Телешун та ін.

У науковій літературі, незважаючи на велику кількість публікацій, і досі тривають наукові дискусії щодо визначення сутності поняття *комунікація*. Трактують терміна «комунікація» (від латин. *communicatio* – єдність, передача, з'єднання) досить багато й залежать вони від підходів, які використовують автори. Усі ці підходи трактують поняття *комунікація* по-своєму, проте не суперечать одне одному. Вони взаємодоповнюються, кожне з визначень охоплює певний бік явища, даючи глибше розуміння комунікації. На думку вітчизняного дослідника комунікації Г. Г. Почепцова, не варто перейматися тим, що побутує сотня дефініцій. Навіть той факт, що під комунікацією здавна розуміють ще й засоби транспорту, фізичного зв'язку (пошта, телефон, віз, коні, човен, потяг, річка, канал, море, каналізація тощо), зовсім не означає, що фізичні й знакові комунікації – абсолютно різні терміни. Одна з причин відсутності єдиної теорії комунікації – широкий спектр використання терміна. У зв'язку з цим поняття *комунікація*, яке постійно набуває нових рис та суттєвих ознак, потребує постійного осмислення, періодичного доповнення й удосконалення [6, с. 18].

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Варто зазначити, що ефективна взаємодія держави й громадянського суспільства – одна з важливих передумов розвитку демократії. Успішність цієї взаємодії зумовлена постійною комунікацією, удосконаленням практики відносин, активною участю громадян у державних справах. Загалом відносини та взаємовплив громадянського суспільства й державної влади є визначальним фактором у забезпеченні демократичного розвитку країни. Комунікація між владою й народом видається можливою лише за умови, коли в державі створено максимально сприятливі умови для політичної соціалізації всіх громадян, активної їх уключеності у всі суспільно-політичні процеси. Важливий чинник розвитку такої

комунікації – забезпечення прозорості й відкритості суб'єктів владних повноважень та створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації.

Комунікацію між владою й суспільством можна охарактеризувати як соціальний механізм розв'язання складних суспільних проблем, в основі яких – взаєморозуміння та партнерство. Процес комунікації – найважливіший інструмент суспільного життя в громадянському суспільстві. Він виступає засобом досягнення згоди або нейтралізації опонента на основі узгоджувальних процедур. Основна мета процесу комунікації між владними структурами й населенням полягає в зміцненні механізмів громадянського партнерства та стабільності, у вчасному виявленні й усуненні всього, що може призвести до гострих конфліктів і дезорганізації в житті суспільства. Процес комунікації завжди націлений на зміцнення спільності людей та спільне розв'язання проблем.

Г. Почепцов назвав основні помилки, які робить сучасна українська влада в комунікації з громадянами з просування своїх позицій і підтримки іміджу державних діячів та політиків: розгляд журналістів як ціль спілкування, хоча вони є тільки могутнім фільтром і ретрансляторами думок та ідей; неадекватне використання соціологічних опитувань: неправильний добір і використання спічрайтерів. Дослідник посилається на рекомендації американського фахівця Ф. Лунца, який пропонує п'ять конкретних кроків із комунікації, що, на його думку, допоможуть зняти напруження в стосунках із публікою та продемонструють підзвітність:

- відеопоказ – демонстрація обіцянок і їх виконання;
- виборці повинні говорити першими – дати висловитися людині, щоб випустити гнів;
- не підтримувати власні компенсації, збільшення платні, преференцій для можновладців;
- реагування на неетичну поведінку своїх соратників;
- «кажи, що ти маєш на увазі, і май на увазі те, що кажеш» [6, с. 29].

Добре налагоджений процес комунікації між владою та громадянським суспільством стає запорукою успішного розвитку

держави. Одним із показників налагодженого процесу комунікації є політична участь громадян.

Демократія участі визначає політичну участь громадян як один із найважливіших елементів політичної системи й передбачає існування багатьох каналів впливу на процес ухвалення політичних рішень на центральному, місцевому й регіональному рівнях. Її основні риси – це вимога надання аргументів сторонами політичного діалогу, доступність аргументів влади для всіх зацікавлених у діалозі громадян, обов'язковість рішень, вироблених у процесі діалогу між владою та громадянами, динамічність діалогу [11, с. 112]. Це той ґрунт, на якому стає можливою трансляція принципів використання діалогових форм політичної участі в політичному часі. Для становлення демократії участі мають докладати постійних зусиль усі суб'єкти політичного процесу; її механізми й процедури не виникають самі собою, а є наслідком свідомої діяльності суб'єктів громадянського суспільства, спрямованої на формування культури політичної участі. Демократія участі – це відповідь на сукупність новітніх викликів мажоритарної демократії, її альтернатива, що існує поруч із нею. Основою формування та використання діалогових форм політичної участі є принцип відкритого партнерства влади й громадян, у якому вони рівні суб'єкти відносин. Кожен із суб'єктів діалогу володіє певними ресурсами, які підтверджують їх суб'єктність і визначають потенціал участі в ньому. Зокрема, інституційні суб'єкти володіють системою особливої політичної інфраструктури; громадяни – правом делегувати повноваження щодо ухвалення політичних рішень і низкою конвенційних та неконвенційних засобів тиску на владу; громадські організації, інститут політичної експертизи та ЗМІ – можливостями забезпечувати інформаційний обмін між першими двома суб'єктами діалогу, акумулювати й транслювати інтереси громадян до поля політичного дискурсу.

Масштаб і характер поширення демократії участі залежить від того, як функціонує система «держава – громадянське суспільство», оскільки тільки останнє спроможне сформувати орієнтації на використання громадянами діалогових форм політичної участі. На нашу думку, можна говорити про чотири основні варіанти діалогу між владою та громадянами. Перший передбачає використання

владою традиційної стратегії взаємодії з громадянами згори – униз, яка ґрунтується на наданні останнім мінімуму інформації про перебіг процесу ухвалення політичних рішень і повністю заперечує їх суб'єктність у процесі формування політичного порядку денного. Фактично цей тип діалогу є монологом влади, який претендує винятково на схвальну оцінку з боку громадян. Другий варіант діалогу – взаємодія, обмежена згори, – є стратегією обмеженого діалогу, коли влада погоджується приймати пропозиції від громадян, проте не реагує на них. Третій варіант передбачає відкритий діалог між владою й громадянами, проте остаточний вибір пріоритетів залишається за владою, оскільки вона обирає стратегію взаємодії з громадянами за принципом «так,.. однак...». Четвертий варіант діалогу, який відповідає принципам функціонування демократії участі, формується на основі спільного володіння інформацією, тому пересічні громадяни рівні з владою суб'єкти політичного процесу, а їхні пропозиції мають таку ж вагу, як і пропозиції влади. Зауважимо, що тільки останній варіант діалогу між владою та громадянами передбачає і рівні права щодо контролю за реалізацією спільно ухвалених політичних рішень. В Україні в повному обсязі реалізовано лише перший варіант діалогу й здійснено спроби засвоїти другий варіант. Однак нестабільний характер взаємодії між основними сегментами владної еліти, намагання тримати все під власним контролем не дає їй змоги обирати більш розкуті варіанти політичних стратегій у взаємодії з громадянами. Наслідок – це поширення серед громадян тенденції до абсентеїзму, поглиблення кризи довіри до демократичних (за формою) інститутів і зростання ймовірності делегітимації влади. Останній варіант діалогу в українській політичній практиці більш відомий у термінах стратегії партнерства між владою й громадянським суспільством. Він передбачає, що влада буде інформаційно відкритою, пояснюватиме свою політику та рішення, забезпечуватиме відкритість, доступність і підзвітність органів влади для громадян, буде консультуватися з ними, вести й розвивати діалог із громадськістю. Своєю чергою, інститути громадянського суспільства братимуть активну та ініціативну участь у процесі вироблення урядової політики, формуванні й функціонуванні механізмів громадського контролю [11, с. 133].

Актуальність потреби здійснення заходів управлінського та комунікаційного характеру зі стимулювання активної участі громадян у формуванні й розвитку суспільства та держави в Україні не викликає сумніву. Адже тільки за умов сприяння зародженню різноманітних громадських ініціатив і роботи з налагодження механізмів їх реалізації через рішення органів державної влади й місцевого самоврядування можна говорити про незворотність становлення в Україні правової держави та громадянського суспільства. Поняття *громадянське суспільство* має чимало визначень, кожне з яких розкриває певні (філософські, соціологічні, політико-правові, економічні, етичні й ін.) аспекти цього багатогранного феномену. Утім, незаперечне те, що, з одного боку, громадянське суспільство – це ідеал, який потребує певних умов для свого втілення та водночас умова існування й розвитку демократії. Традиційно інститутами громадянського суспільства виступають політичні партії, профспілки, релігійні та культурні організації, неприбуткові організації, що надають послуги, благодійні організації, фонди й асоціації, непрофесійні спортивні асоціації, групи взаємодопомоги, тимчасові групи за інтересами тощо. Не менш різноманітні й види громадської діяльності, зокрема через спільні дії щодо розв'язання наявних проблем, обстоювання та лобювання прав, участь в обговоренні проектів рішень влади, акцій громадянської непокори, виборчих процесах тощо. Усе це є різновидом політичної участі. Ураховуючи те, що діяльність різноманітних інституцій громадянського суспільства спричиняє в державі багато змін, між державними установами та суспільством виникають численні стосунки й зв'язки, які динамічно змінюються.

Слушним є зауваження В. Нанівської, що в Україні «два суспільні актори демократії – влада та громадянське суспільство – залишаються радянськими, тобто диктують і вимагають виконання, не беручи на себе відповідальність за повний і тривалий процес підготовки та супроводження рішення до його виконання. ...Президент і уряд завалені зверненнями громадян, організуються гарячі лінії, створюються громадські ради. Проте нереформована командно-адміністративна урядова машина не має механізмів взаємодії з громадськими представниками груп інтересів. Влада не випускає жодного публічного документа про свої наміри, плани,

аргументи щодо державної політики, крім ще радянських указів, постанов, законопроектів. Суспільству і владі гостро потрібні ...публічні документи про зміст державної політики, що становитимуть основу для змістовного суспільного діалогу» [2].

У цьому зв'язку зростає потреба взаємодії громадян й органів публічної влади у вільному та багатоканальному форматі, який передбачає відмову від традиційної ієрархічної побудови інформаційної та комунікативної систем. Адже сучасну демократію, на протипагу формальному закріпленню обов'язковості процедур інформаційного обміну, специфічному для адміністративно-командного стилю управління, характеризують такі ознаки суспільно-владної комунікації, як широке та відкрите обговорення суспільних процесів та цінностей, відкрита постановка питання й обмін об'єктивною інформацією, спільний розгляд альтернативних рішень тощо. Отже, принциповим для налагодження постійного діалогу з громадськістю на паритетних началах є забезпечення відкритості й прозорості процесів прийняття рішень, діяльності владних структур та громадських організацій. Прозора відкрита влада призвана належним чином забезпечувати діалог із громадськістю на всіх етапах прийняття рішень і постійний доступ до інформації про діяльність органів державної влади та її посадових осіб відповідно до норм чинного законодавства. Своєю чергою, належна поінформованість сприяє свідомій участі громадян у процесі прийняття рішень, надає можливості для обґрунтованої відповіді та раціонального впливу громадськості на державні рішення. Таким чином саме взаємодія влади й суспільства через відкриту багатоканальну комунікацію відкриває унікальні можливості знаходження оптимальних способів розв'язання наявних проблем. Звідси обов'язком органів влади є залучення громадськості до обговорення нагальних питань суспільного розвитку, утім не у форматі інформування, але через обґрунтування, пояснювання, пропонування альтернатив їх розв'язання. Визначальне в цьому зв'язку формування загального контексту, у якому люди можуть критично оцінювати події та переглядати свої переконання. В ідеалі суспільство здатне саме визначати й оцінювати власні потреби, співвідносити їх і на індивідуальному, і на колективному рівнях, переглядати установки та стереотипи, що заважають розвитку

держави й особистості, мобілізувати себе для досягнення пріоритетних для суспільства цілей. Існує чимало теорій щодо становлення й розвитку взаємодії влади та громадськості. Однак у царині управлінської практики один із найпоширеніших і широковживаних сьогодні підхід, сформульований у 2001 р. Організацією з економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), згідно з яким виділяють три основні рівні налагодження взаємодії влади з громадськістю: інформування, консультування, активна участь громадян та їх об'єднань у формуванні публічної політики [1, с. 32].

Відповідно до того, що невід'ємною ознакою сучасного етапу суспільного розвитку в Україні є посилення участі громадян у процесах публічного управління, сьогодні значно актуалізується саме останній рівень суспільно-владної взаємодії, яка є різновидом політичної участі.

Політичну участь традиційно розуміють як вплив громадян на функціонування політичної системи, формування політичних інститутів і вироблення політичних рішень. Суб'єктами політичної участі виступають індивіди, соціальні групи й верстви, культурно-професійні, етнонаціональні, конфесіональні та політично згуртовані спільноти; усі дорослі громадяни державно-організованих суспільств; міжнародні спільноти. Вони безпосередньо чи будь-яким іншим чином залучені до вироблення й реалізації політичного курсу держав, політико-управлінських рішень, до рекрутування політико-посадових осіб та впливу на їхню діяльність. Політична участь – явище багатостороннє. За силою дії вона може проявлятися як прямий (безпосередній) чи опосередкований, усеохопний чи обмежений вплив. За масштабами вона може здійснюватися на місцевому регіональному, державному чи міжнародному рівнях політики. За арсеналом використаних знарядь і технік вона може бути легітимною та нелегітимною, законною (легальною) і протиправною (нелегальною), мирною та насильницькою, добровільною й примусовою, традиційною та інноваційною тощо. Політична участь може бути автономною (добровільна політична діяльність людей, які переслідують особисті чи групові інтереси); мобілізованою (участь, що має примусовий характер через застосування адмінресурсу); ангажованою (політична поведінка, що професійно цілеспрямована на реалізацію групових інтересів). Утім

в умовах поглиблення процесів становлення моделі демократичного врядування в Україні каналізація політичної участі в конструктивне русло можлива лише за умов налагодження відкритого діалогу між владою й суспільством. У контексті зазначеного вище варто нагадати, що ключовими функціями політичної участі серед іншого виступають: 1) політична соціалізація особистості; 2) артикуляція й агрегація різних групових інтересів та вимог; 3) упередження та розв'язання конфліктів; 4) рекрутування громадських лідерів і публічних політиків та державних службовців; 5) залучення населення до вироблення й реалізації політичних рішень; 6) боротьба з бюрократизмом і скасування відчуження громадян від політики та управління. Завдяки цим функціям політичну участь населення визнано в числі головних прав людини, які отримали міжнародно-правове визнання. Так, ст. 25 Міжнародного пакту про громадянські й політичні права (Рез. 2200(XXI) ГА ООН від 16 грудня 1966 р.) містить такі положення: «Кожен громадянин повинен мати без якої б то не було дискримінації право й можливості: а) брати участь у веденні державних справ як безпосередньо, так і через посередництво вільно обраних представників; б) голосувати та бути обраним на дійсно періодичних виборах, які здійснюються на засадах загального й рівного виборчого права при таємному голосуванні та забезпеченні вільного волевиявлення виборців; в) мати доступ у своїй країні на загальних умовах рівності до державної служби». Саме тому сьогодні на перший план у стратегіях забезпечення конструктивного діалогу держави й суспільства виходять практики, що сприяють активізації участі громадян та їхніх об'єднань у формуванні публічної політики.

Перспективи формування ефективних механізмів реалізації діалогових форм політичної участі в Україні визначаються специфікою й особливостями комунікативного процесу між владою та громадянами. Зокрема, інституційною спроможністю органів державної влади, а саме: наявністю експертів з публічної політики, здатних виробляти політику у сфері державного управління; рівнем розвиненості громадянського суспільства, здатного генерувати й аналізувати інформацію, впливати на процес ухвалення політичних рішень; існуванням ефективних механізмів консультування; наявністю механізму відповідальності уряду щодо використання

зауважень/пропозицій громадськості; забезпеченням достатнього часу, який дасть змогу владі сприймати, акумулювати, опрацьовувати нові ідеї та пропозиції від громадян. Одним із найважливіших аспектів процесу комунікації між владою й громадянами, що сприятиме формуванню діалогових форм політичної участі, є забезпечення оптимізації доступу громадян до інформації про діяльність органів центральної та місцевої влади. Наголосимо: володіння якісною інформацією визначає характер політичної компетентності громадян, її рівень, інструментальні та функціональні характеристики. Відповідно до Закону України «Про інформацію» (ст. 10), обов'язком органів державної влади, органів місцевого й регіонального самоврядування є інформування про свою діяльність та ухвалені рішення; створення в державних органах влади спеціальних інформаційних служб і систем, що забезпечуватимуть доступ громадян до інформації в установленому порядку; забезпечення вільного доступу суб'єктів інформаційних відносин до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів. Забезпечення доступу громадян до інформації може здійснюватися через використання процедури запиту, яким є звернення громадян із вимогою надати можливість ознайомитися з офіційними документами. Більш ефективному доступу громадян до інформації, на нашу думку, слугуватиме унормування статусів документів в органах державної влади та місцевого самоврядування, визначення серед них кола документів, до яких громадяни мають вільний доступ; формування й систематичне поповнення вільних для доступу громадян архівів рішень, що ухвалюють органи державної влади й місцевого самоврядування; активніше використання органами державної влади та місцевого самоврядування Інтернету для вчасного розміщення інформації про процес ухвалення конкретних політичних рішень, програм соціально- економічного розвитку; висвітлення в ЗМІ поточної роботи органів влади; правове визначення комунікативних функцій громадських організацій, зорієнтованих на налагодження діалогу між громадянами й владою безпосередньо не стосуються громадянина.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Сьогодні ведуться два паралельні монолози – влади та громадян, автономне існування яких віддаляє перспективу їхнього діалогу. Організація

діалогу між владою та громадянами, поза сумнівом, – складний процес, проте його постійне ініціювання двома сторонами стимулюватиме поступове формування громадської думки про основні механізми, форми й методи досягнення політичного консенсусу, соціальної солідарності та інтеграції в суспільстві. Основними суб'єктами, здатними генералізувати діалог між владою й громадянами, є політична (владна та опозиційна) й інтелектуальна (зосереджена в громадських організаціях) еліти.

Список використаних джерел

1. Бурцева Т. А. Управление маркетингом : учеб. пособие / Т. А. Бурцева, В. С. Сизов, О. А. Цень. – Москва : Экономистъ, 2005. – 271 с.
2. Масова комунікація : підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – Київ : Либідь, 1997. – 216 с.
3. Николаева Ж. В. Основы теории коммуникации : учеб.-метод. пособие / Ж. В. Николаева. – Улан-Удэ : ВСГТУ, 2004. – 274 с.
4. Основы внутрішньої комунікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrainepublicdialogue.org/?page_id=159&langswitch_lang=uk
5. Плотников М. В. Эффективные коммуникации в организации [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.elitarium.ru/2008/11/26/kommunikacii_organizacija.html
6. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – Москва : Рефлбук ; Киев : Ваклер, 2001. – 656 с.
7. Рева В. Е. Коммуникационный менеджмент : учеб.-метод. пособие / В. Е. Рева. – Пенза : Изд-во ПГУ, 2003. – 161 с.
8. Різун В. В. Теорія масової комунікації [Електронний ресурс] / В. В. Різун. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=1>
9. Философский словарь / под ред. И. Т. Фролова. – 4-е изд. – Москва : Политиздат, 1981. – 445 с.
10. Філософська енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dic.academic.ru/dic.nsf/dic_new_philosophy/605/
11. Холдар Д. Г. Роль участі громадськості у виробленні та реалізації політики : посіб. з участі громадськості / Д. Г. Холдар // Проект 39 «Голос громадськості» / Міжнар. центр перспект. дослідж.; за ред. Д. Г. Холдар, О. Захарченко. – Київ : Дизайн-студія «Медіа», 2002. – 150 с.

Подвирна Наталия. Коммуникативная составляющая в отношениях между властью и обществом. Развитие новых информационных технологий, мобильная связь, Интернет и социальные сети мира на рубеже XX–XXI вв. позволили по-новому взглянуть на

содержание и смысл процесса коммуникации между властью и обществом и политического участия граждан, их возможностей и механизмов деятельности. В условиях глобальной социально-культурного и экономического кризиса остро стоит проблема взаимопонимания и коммуникаций между людьми, властью и другими политическими инстанциями. Ведь коммуникация пронизывает абсолютно все пласты общественной жизни. Сегодня достижения компромисса между властью и обществом является важным условием развития украинского государства и гражданского общества. Достижение такого компромисса необходимо для обеспечения конструктивной коммуникации между органами власти и гражданским обществом.

Ключевые слова: коммуникация, гражданское общество, власть, демократия, участие граждан.

Podvirna Nataliya. The Communicative Component in the Relationship Between Government and Society. The development of new information technologies, mobile communications, Internet and social networks have enabled the world at the turn of XX–XXI centuries a new look at the content and meaning of the communication process between the government and society and political participation of citizens, their possibilities and mechanisms of action. In terms of global socio-cultural and economic crises the acute problem of understanding and communication between people, the government and other political authorities. For communication permeates everything layers of society. Nowadays compromise between government and society is essential for development of the Ukrainian state and civil society. Achieving such a compromise is necessary to ensure constructive communication between the authorities and civil society.

Key words: communication, civil society, government, democracy and citizen participation.

Стаття надійшла до редколегії
02.05.2017 р.